

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **J. S.**,
w przedmiocie zgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 lutego 2024 r.,
w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji lustrowanego
od orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 20 lipca 2023 r., sygn. akt II AKa 222/23
utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Katowicach
z dnia 28 lutego 2023 r., sygn. akt XVI K 130/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć lustrowanego J. S. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach orzeczeniem z dnia 28 lutego 2023 r., XVI K 130/22, stwierdził, że J. S. złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne i w konsekwencji orzekł wobec J. S. utratę prawa wybieralności w wyborach do Sejmu, Senatu i Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach powszechnych organu i członka organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organu jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego, której obowiązek utworzenia

wynika z ustawy, na 4 lata oraz zakaz pełnienia funkcji publicznej, o której mowa w art. 4 pkt od 2 do 57 i 61 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (t.j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 342 ze zm.; dalej: ustawa lustracyjna) na 4 lata, z wyłączeniem z orzeczonego zakazu pełnienia funkcji publicznej rektora i prorektora niepublicznej szkoły wyższej, dyrektora szkoły niepublicznej i osób pełniących funkcje, o których mowa w art. 4 pkt 44 lit b i c ustawy lustracyjnej w odniesieniu do niepublicznej szkoły wyższej.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny w Katowicach orzeczeniem z dnia 20 lipca 2023 r., II AKa 222/23, utrzymał w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego.

Kasację od tego orzeczenia złożył osobiście lustrowany (będący jednocześnie adwokatem), który zaskarżył je w całości i zarzucił „naruszenie art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k. przez nienależytą obsadę Sądu I instancji, gdyż w składzie sądu była sędzia X.Y., której dotyczy uchwała składu połączonych Izb – Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – zasada prawna z dnia 23 stycznia 2020 r. BSA I-4110-1/20”. Skarżący wniósł o uchylenie orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Katowicach i orzeczenia Sądu Okręgowego w Katowicach oraz wstrzymanie wykonania obu ww. orzeczeń.

W odpowiedzi na kasację prokurator Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Pisemną odpowiedź na stanowisko prokuratora przedłożył lustrowany, który podniósł, że zawarty tam wniosek o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej nie jest słuszny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, co umożliwiło jej oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Skarżący w kasacji stawia tylko jeden zarzut – zaistnienia tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z powodu orzekania przez Sąd Okręgowy w Katowicach z udziałem sędziego X.Y., powołanej do pełnienia urzędu

sędziego Sądu Okręgowego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS).

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że Sąd Najwyższy jest związany uchwałą trzech Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7). Wykładnia prawa zawarta w tej uchwale jest nadal obowiązująca i w myśl art. 87 ust. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1093 ze zm.) Sąd Najwyższy pozostaje nią związany jako zasadą prawną. Sąd Najwyższy konsekwentnie staje na trafnym stanowisku, że nic w tym względzie nie zmienia wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, OTK-A 2020, poz. 61 (por. m.in.: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2002, z. 6, poz. 22)). Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, wyrok ten „wykracza poza zawarty w art. 188 Konstytucji RP katalog orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, które z mocy art. 190 ust. 1 Konstytucji RP uzyskują moc powszechnie obowiązującą. Wyrok ten nie uzyskał zatem mocy powszechnie obowiązującego orzeczenia i co oczywiste nie mógł uchylić uchwały Trzech Izb SN (BSA I-4110-1/20), ani przesądzić o jej obowiązywaniu. Stanović mógł zatem jedynie wyraz określonego i niewiążącego poglądu prawnego tego organu (Trybunału Konstytucyjnego)” (tak: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2022 r., I KO 79/21 i I KO 80/21; por. także m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2023 r., IV KZ 59/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., II KK 74/22).

We wspomnianej uchwale Sąd Najwyższy orzekł, że: „Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia

standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.” W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że wadliwość procedury nominacyjnej nie powoduje automatycznie, iż sąd z udziałem sędziego powołanego w takiej procedurze jest sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Pogląd zawarty w uchwale trzech Izb Sądu Najwyższego został następnie potwierdzony w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22). Z tego ostatniego orzeczenia wynika, iż „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach”. Jednocześnie we wspomnianej uchwale z dnia 2 czerwca 2022 r. Sąd Najwyższy uznał, że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy nowelizującej nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1.

W uchwale Sądu Najwyższego w sprawie I KZP 2/22 wskazano ponadto, że: „Najistotniejszym skutkiem dopuszczenia do funkcjonowania, w przestrzeni obejmującej swoim zasięgiem proces nominacyjny sędziego, organu powołanego w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, jest obalenie funkcjonującego dotąd *in gremio* i *a priori* domniemania niezawisłości tak powołanego sędziego. Nie istnieje ono już w stosunku do kandydatów, którzy przystąpili do konkursów sędziowskich po dniu 17 stycznia 2018 r. Nie oznacza to samo w sobie stwierdzenia ich stronniczości, lecz nie ma, wobec opisanego wyżej «skażenia» procesu nominacyjnego, możliwości prostego odwołania się do tego domniemania”. Oznacza to, że brak bezstronności i niezawisłości sądu, w składzie którego zasiadał sędzia sądu

powszechnego, który uzyskał nominację w wadliwym procesie przed Krajową Radą Sądownictwa od 17 stycznia 2018 r., należy ustalić *in concreto*.

Z dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że przeprowadzając test niezależności i bezstronności sądu w kontekście ewentualnego zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., należy mieć na względzie szereg okoliczności. Oprócz wadliwości samego procesu nominacyjnego sędziego, istotną rolę w tej ocenie powinny odgrywać m.in.: równoczesność (lub zbliżony czas) uruchomienia drogi awansowej z objęciem ważnego stanowiska w administracji sądowej w drodze arbitralnej decyzji Ministra Sprawiedliwości, utajnienie obrad KRS w zakresie danej kandydatury, jednoznacznie negatywna opinia zgromadzenia ogólnego sędziów, porównanie osiągnięć zawodowych kandydata z doświadczeniem zawodowym i poparciem środowiska dla kontrkandydatów, fakt uzyskania nominacji na stanowiska funkcyjne pozostające w dyskrecyjnej kompetencji władzy politycznej, udział w pracach gremiów powiązanych z władzą polityczną, wykonywanie określonych zadań lub funkcji na podstawie arbitralnych decyzji władzy politycznej, co obejmuje również tzw. delegacje ministerialne, dodatkowe zatrudnienie w jednostkach bezpośrednio podporządkowanych władzy politycznej, charakter sprawy, do której rozstrzygnięcia ukształtowano dany skład sądu, a także działalność publiczna i wypowiedzi danego sędziego, wykraczające poza gwarantowane przez Konstytucję RP ramy udziału w debacie publicznej, a wskazujące na zaangażowanie w realizację określonych celów politycznych władzy wykonawczej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2022 r., sygn. akt II KS 32/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2023 r., II KK 23/22; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21).

Mając na względzie treść uzasadnienia kasacji lustrowanego, a także kryteria brane pod uwagę w dotychczasowym orzecznictwie jako mające wpływ na wynik testu niezależności i bezstronności sędziego, Sąd Najwyższy stwierdził, że nie doszło do osądzenia sprawy lustrowanego przez sąd nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

W uzasadnieniu kasacji lustrowany, oprócz faktu awansowania sędziego X.Y. w określonej procedurze, powołuje się na trzy okoliczności: złożenie przez

jednego z członków składu orzekającego w Sądzie Okręgowym oświadczenia o fakcie powołania SSO X.Y.. we wskazanej wyżej procedurze, fakt podpisania przez SSO X.Y.. jednej listy poparcia kandydata do Krajowej Rady Sądownictwa oraz szczególny charakter sprawy lustracyjnej.

Wyjść należy od oceny tej pierwszej okoliczności. W aktach sprawy rzeczywiście znajduje się oświadczenie SSO X.Y.1., członka składu orzekającego Sądu I instancji (k. 657). W tym oświadczeniu sędzia X.Y.1., powołując się na standard wynikający z art. 6 ust. 1 EKPC i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, wskazuje, że sędzia X.Y.. została powołana na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Katowicach na podstawie wniosku Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy nowelizującej KRS. Autor oświadczenia wyraźnie zaznacza, że złożył je, ponieważ „każdy ma prawo do rzetelnej informacji czy sąd rozpoznający jego sprawę jest właściwy, niezależny, bezstronny, niezawisły i ustanowiony zgodnie z art. 6 ust. EKPC i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP”. Oświadczenie to datowane jest na dzień 23 sierpnia 2022 r. W dniu 24 sierpnia 2022 r. oświadczenie zostało włączone do akt sprawy (zarządzenie k. 657v), a więc znajdowało się w aktach sprawy już przed pierwszym terminem rozprawy w tej sprawie. Treść tego oświadczenia jednoznacznie wskazuje, że składając je członek składu orzekającego zamierzał zasygnalizować stronom postępowania fakt zasiadania w składzie orzekającym sędziego powołanego w wadliwej procedurze. Z protokołów rozpraw (k. 658 i k. 687) nie wynika, czy przedmiotowe oświadczenie zostało ujawnione, jednakże akta sprawy były dostępne dla stron postępowania, a lustrowany – jako osoba zawodowo będąca adwokatem – niewątpliwie miał możliwość się z nimi zapoznać i podjąć działania zmierzające do kwestionowania składu orzekającego. Tymczasem ani w toku postępowania przed Sądem Okręgowym, ani w osobiście wniesionej apelacji, ani w toku postępowania odwoławczego lustrowany nie kwestionował składu orzekającego – nie składał wniosku o wyłączenie sędziego, nie podniósł w apelacji zarzutu dotyczącego nienależytej obsady sądu, nie sygnalizował na rozprawie odwoławczej konieczności dostrzeżenia z urzędu uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Kwestia nienależytej obsady Sądu I instancji została podniesiona po raz pierwszy w kasacji. Takie zachowanie lustrowanego przekonuje, że do czasu prawomocnego zakończenia

sprawy akceptował on wyznaczony do jej rozpoznania skład Sądu Okręgowego, a obecnie podnoszony w kasacji zarzut został skonstruowany wyłącznie na potrzeby postępowania kasacyjnego i jest wynikiem niezadowolenia strony z rozstrzygnięcia sprawy. Takie postąpienie nosi znamiona instrumentalnego wykorzystania tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2022 r., II KK 72/22). Zwłaszcza, że ani nie wynikają z kasacji, ani nie są znane Sądowi Najwyższemu z urzędu inne okoliczności przemawiające za tym, że orzekanie przez Sąd Okręgowy, w składzie którego zasiadała SSO X.Y., pozbawiło J. S. dostępu do sądu w rozumieniu standardu konwencyjnego i konstytucyjnego.

Co do kolejnej okoliczności powołanej w kasacji trzeba stwierdzić, że rzeczywiście sędzia X.Y.. podpisała jedną listę poparcia, dotyczącą kandydata do KRS w osobie sędziego X.Y.2 (poz. 7 na liście poparcia). Miało to miejsce w ramach procedury zakończonej uchwałą Sejmu RP z dnia [...] 2018 r. w sprawie wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z 2018 r., poz. [...]) – co wprost wynika z informacji opublikowanej na stronie internetowej Sejmu RP ([...]). Błędnie zatem podano w kasacji, że złożenie tego podpisu nastąpiło w dniu 13 lutego 2020 r. Sąd Najwyższy dostrzega, że do kasacji dołączono „zestawienie prezentujące sędziów popierających kandydatów do nowej Krajowej Rady Sądownictwa według stanu na dzień 13 lutego 2020 r.” (k. 11 i nast. akt SN). Jednak skarżący niezasadnie utożsamia datę, w oparciu o którą stworzono to zestawienie z datą złożenia przez SSO X.Y.. podpisu na liście poparcia kandydata do KRS. Wypada dodatkowo zauważyć, że skoro przedmiotowe zestawienie zostało sporządzone „według stanu na dzień 13 lutego 2020 r.” to osoby figurujące w tym zestawieniu musiały złożyć podpisy na listach poparcia przed tą datą.

Powyższe oznacza, że złożenie podpisu na liście poparcia przez Panią X.Y.. nastąpiło przed wydaniem szeregu orzeczeń kwestionujących status Krajowej Rady Sądownictwa. Ma to istotne znaczenie w tej sprawie. W 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: „TSUE”) wskazał, że suma okoliczności towarzyszących ukształtowaniu Krajowej Rady Sądownictwa po nowelizacji ustawy o KRS może prowadzić do powzięcia wątpliwości co do niezależności tego organu, biorącego udział w procedurze powoływania sędziów (pkt 142-144 wyroku TSUE z

dnia 19 listopada 2019 r., A.K. i in., w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18, ECLI:EU:C:2019:982). To m.in. w następstwie wydania tego wyroku Sąd Najwyższy w składzie trzech połączonych Izb podjął wspomnianą już w tym uzasadnieniu uchwałę z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-I-4110-1/20. Następnie Europejski Trybunał Praw Człowieka (dalej: „ETPCz”) wydał wyrok w sprawie *Reczkowicz p. Polsce* (wyrok z dnia 22 lipca 2021 r., skarga nr 43447/19) oraz wyrok w sprawie *Dolińska-Ficek i Ozimek p. Polsce* (wyrok z dnia 8 listopada 2021 r., skargi nr 49868/19 i 57511/19), w których stwierdzono, że zasiadanie w składzie orzekającym sędziego Sądu Najwyższego powołanego do pełnienia urzędu sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną w trybie określonym przepisami ustawy nowelizującej KRS, powoduje, iż sąd tak ukształtowany osobowo nie spełnia wymogów art. 6 ust. 1 Konwencji. Głównym powodem stwierdzenia przez ETPCz naruszenia art. 6 ust. 1 Konwencji w obu przywołanych sprawach była wadliwość procedury nominacyjnej sędziów, wynikająca z udziału w tej procedurze Krajowej Rady Sądownictwa, której skład osobowy został ukształtowany zgodnie z przepisami ustawy nowelizującej KRS. Ta linia orzecznictwa znalazła potwierdzenie w kolejnych judykatach (por. m.in.: wyrok ETPCz z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie *Wałęsa p. Polsce*, skarga nr 50849/21). Trzeba zatem podkreślić, że podpisanie listy poparcia przez SSO X.Y.. miało miejsce zanim pojawiła się i utrwaliła linia orzecznictwa TSUE, ETPCz i Sądu Najwyższego dotycząca wadliwości KRS ukształtowanej według przepisów ustawy nowelizującej i skutków tej wadliwości. Trzeba też zauważyć, że w dotychczas przeprowadzanych testach badania należytej obsady sądu Sąd Najwyższy szczególnie krytycznie oceniał fakt podpisywania list poparcia kandydatów do KRS w sytuacji, gdy sędziemu udzielającemu takiego poparcia musiały być znane orzeczenia Sądu Najwyższego, ETPCz i TSUE dotyczące wadliwości KRS. Taka okoliczność, czyli udzielenie poparcia kandydatom na członków KRS po wydaniu ww. orzeczeń, stanowiło jeden z istotnych argumentów wskazujących na zaistnienie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2024 r., IV KK 327/23).

Analiza uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 czerwca 2021 r., nr [...], w ramach której rekomendowano kandydaturę Pani X.Y.. na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Katowicach prowadzi do wniosku, że procedura ta nie budzi wątpliwości co do jej transparentności. Sędzia X.Y.. konkurowała o awans z Panem B. M., prokuratorem Prokuratury Okręgowej w Bielsku-Białej. Od swojego kontrkandydata miała istotnie dłuższy staż zawodowy – na stanowisko sędziego została powołana w 2009 r., podczas gdy jej kontrkandydat na stanowisko prokuratora został powołany w 2016 r. Pani X.Y.. uzyskała także lepsze od swojego kontrkandydata wyniki głosowania Kolegium Sądu Okręgowego w Katowicach (19 głosów za, brak głosów przeciw, 2 wstrzymujące się; głosowanie za kandydaturą konkurenta – 13 głosów za, 2 przeciw, 6 wstrzymujących się). W ramach kwestii związanych z doświadczeniem zawodowym podkreślenia wymaga fakt, że sędzia X.Y.. od 2010 r. do 2016 r. pełniła funkcję Zastępcy Przewodniczącego Wydziału, a od 2017 r. do dnia sporządzania uchwały – funkcję Przewodniczącego Wydziału III Karnego Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach.

Sąd Najwyższy nie stwierdził również z urzędu, aby sędzia X.Y.. pełniła funkcje zależne od dyskrecyjnej decyzji Ministra Sprawiedliwości. Nie ustalono, aby pełniła ona określone funkcje w związku z postępowaniami dyscyplinarnymi sędziów. Nie stwierdzono także, aby występowała jako przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości w różnego rodzaju komisjach lub aby podejmowała jakiekolwiek aktywności wiążące się ze współpracą z Ministrem Sprawiedliwości i wynikającą z niej dodatkową gratyfikacją finansową. Nie odnotowano także wypowiedzi SSO X.Y.. udzielanych w przestrzeni publicznej, które stanowiłyby jawny głos poparcia dla kwestionowanych w orzecznictwie krajowym i międzynarodowym tzw. reform wymiaru sprawiedliwości.

W tej sytuacji o zaistnieniu tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie może przesądzać charakter sprawy. Nie bez racji jest argumentacja kasacji, zgodnie z którą sprawy lustracyjne, ze względu na swoją specyfikę, mogły pozostawać w zainteresowaniu Ministerstwa Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego. Jednak w tej sprawie nie wykazano szczególnego związku sędziego z władzą wykonawczą. Bezspornie o tym, że szczególny charakter sprawy przesądza o zaistnieniu uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie

może świadczyć podnoszony w kasacji fakt istotnej liczby nowelizacji ustawy lustracyjnej w ostatnich latach. Sam ten fakt nie może prowadzić do swoistego automatyzmu, w ramach którego w każdej sprawie lustracyjnej, w której orzekał sędzia powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą nowelizującą KRS, należałoby stwierdzić zaistnienie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Innymi słowy, bez wykazania innych, istotnych okoliczności mogących mieć wpływ na pozbawienie skarżącego prawa do sądu w rozumieniu konstytucyjnym i konwencyjnym, wyłącznie okoliczność tego rodzaju, że ta sprawa jest sprawą lustracyjną, nie może być uznana za rozstrzygającą.

Podsumowując, analiza wszystkich okoliczności przedstawionych w kasacji, w tym przebiegu samej procedury awansowej sędziego, na tle tej konkretnej sprawy i w powiązaniu z powszechnie dostępnymi informacjami na temat zachowania SSO X.Y. przed i po uzyskaniu awansu na sędziego Sądu Okręgowego w Katowicach prowadzi do wniosku, że w tej sprawie nie zaistniało uchybienie, o którym mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., w związku z okolicznością podniesioną w zarzucie kasacji, tj. orzekaniem przez Sąd Okręgowy w Katowicach, w składzie którego zasiadała SSO X.Y..

Jak w każdej sprawie kasacyjnej Sąd Najwyższy badał także z urzędu wszystkie potencjalne uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k. W związku z tym należy zauważyć, że SSO X.Y. nie była jedynym sędzią orzekającym w tej sprawie, powołanym w procedurze z udziałem KRS w kształcie wynikającym z przepisów ustawy nowelizującej. Taką osobą była także SSA X.Y.3 zasiadająca w składzie Sądu odwoławczego. Autor kasacji jednak w żaden sposób nie podniósł tej okoliczności w nadzwyczajnym środku zaskarżenia. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że w kontekście zaistnienia tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. związanej z orzekaniem przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w składzie, w którym zasiadała SSA X.Y.3 Sąd Najwyższy nie stwierdził takiego uchybienia z urzędu. W tym zakresie Sąd Najwyższy w niniejszym składzie przyjmuje jako własną argumentację wyrażoną w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2022 r., IV KK 154/22. W tamtym postępowaniu również nie stwierdzono nienależytej obsady sądu, w którego składzie zasiadała SSA X.Y.3. Jedynie pokrótce należy wskazać, że Sąd Najwyższy

powołał się tam na: przebieg kariery zawodowej sędziego, w tym delegowanie do sądu wyższego rzędu od 2014 r., sprawowanie funkcji wizytatora ds. europejskich z zakresu prawa karnego, bardzo wysoki poziom poparcia środowiska sędziowskiego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Katowicach odzwierciedlony w wyniku głosowania Zgromadzenia Ogólnego sędziów, jak również Kolegium Sądu Apelacyjnego w Katowicach, wyróżniającą ocenę dotychczasowej pracy na stanowisku sędziego (w uchwale KRS nr [...] wskazano, że Pani X.Y.3 „daje gwarancję wykonywania obowiązków sędziego Sądu Apelacyjnego na najwyższym poziomie”). Sąd Najwyższy nie stwierdził także innych okoliczności, które mogłyby rzutować na zaistnienie w tej sprawie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z orzekaniem przez Sąd Apelacyjny, w składzie którego zasiadała SSA X.Y.3

Mając na uwadze powyższe okoliczności, pomimo podniesienia w kasacji zarzutu o randze tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej, kasację lustrowanego należało oddalić w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania uzasadnia art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[ał]